

El microsolc

16/V/1976

T othom qui hagi viscut a pagès i o un camp de conreu —abans amb cavalls i bous i ara amb tractors— deu haver tingut ocasió de saber el que és un solc: el sot longitudinal que fa l'arada a la terra. A causa del progressiu allunyament de l'home urbà de les coses del camp, la paraula no és gaire coneguda fora de l'àmbit rural, encara que no ha deixat d'adquirir sentits figurats, com ara el de «senyal o rastre que deixa a la superfície de l'aigua el pas d'una nau». D'altra banda, existeix el verb solcar que fem servir —o podem fer servir— per a referir-nos a les arrugues, que solquen la cara d'aigü, o a l'ocell, que solca l'aire.

També són solcs —encara que no longitudinals, sinó espirals— els que hi ha als discs fonogràfics, on són enregistrats els sons. En els discs primitius, a penes se'n feia esment, però els moderns, en què es va tenir la idea genial de fer-los molt més petits per tal d'encabir-n'hi més i poder-hi registrar més sons, una paraula composta de solc ha servit per a designar-los o distinguir-los. En diem, efectivament, microsolcs, forma composta de micro, que vol dir petit, i solc. La formació de la paraula és anàloga a les del castellà i del francès: *microsurco* i *microsillon*. Entre nosaltres, era inevitable que s'estengués la forma del castellà, «*microsurco*», i malgrat que ja fa temps que tenim *microsolcs* en català, és possible que aquesta paraula encara causi estranyesa a algú. No n'ha de causar gens. Cal, simplement, habitar-s'hi, tal com ens hem avesat a l'ús de *microfilm*, *microscopi* o *microbús*.

ALBERT JANE